

Szerkesztőség:

Az arad-országi egyesült vasutak... Bérmentesen leveleket csak ismert... Késire tokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-országi egyesült vasutak... az utasok pénze és a kiadás körüli panaszok lényegesen kifizendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Közelítő árték és árték... Előfizetési árak:

Table with subscription rates: 1 évre 12.-, 6 hónapra 7.-, 3 hónapra 4.-, 1 hónapra 1.-

Hirdetési árak: 8 hasábos postóra egyeztetett hirdetés... Bélyegdíjmentesen 80 kr.

Az aradi házezred fogadtatása.

(A 88. gyalogezred hazakeresése.) - Bajai katonai tudósítókól.

Arad, szept. 13.

I.

Aradváros ma olyan fényes és lelkes ünnepet ült meg, melynek hatása hosszú évekre biztosítja a katonaság és polgárság testvéries együttélését. Azok a szavak, melyek - a 33 ik gyalogezred mai hazakeresése alkalmából, - a polgárság és az ezred fejeinek ajkairól elhangzottak, feltétlenül alkalmasak arra, hogy egyrészt kitörölthetetlen nyomot hagyjanak a jelenlévők szívében, másrészt pedig általános jó hatást tehetnek és biznnyal tesznek is ország-szerte, a hon csak a közös hadsereg intézményének nagy jelentőségű hivatását ismerik és tisztelik. Salacz Gyula polgármester, valamint házi-ezredünk kitűnő s népszerű ezredese Putti Comingio, nagy szolgálatot tettek ugy Aradváros jövődélkeztetéséért mint a polgárság és katonaság közt annyira kívánatos jó viszony érdekében, midőn annyira szívélyes és benső szavakkal üdvözölték egymásban a polgárt és a katonát.

Es midőn e tekintetben Aradváros polgárságának nevében köszönjük meg nekik a kitűnő tapintatot és az oly nagy lelkesedést keltezt fellépésükért, nem mulaszthatjuk el, hogy a legnagyobb elismerésünket ne nyilvánítsuk a fogadtatást rendező bizottságnak és különösen Arkay Kálmán urnak, ki testtel-lelékekkel hetek óta azon volt, hogy ez ünnep igazi fényt megkapja.

A legszebb elégtételt nyerte a bizottság abban a lelkes ünnepeltetésben, melyben a közönség a hazakereső ezredet fogadta és pedig fogadta a város közönségének minden rétege, Arad ezrei, kik egy szívvel éltették az egetverő éljenzéssel a katonaság és polgárság nevében kezesztorító ezredet és polgármestert.

Jóleső megnyugvással örökítjük meg a mai nap eseményeit, és kívánjuk, hogy azoknak hatása éppen olyan mély és maradandó legyen, mint a minő szívből fakadó volt a mai nap szónokainak beszéde és a minő örök időkre szólott az óhaj a kettős barátság életésében.

II.

A II. Lipót császár és király nevét viselő 83-ik gyalogezred. Aradváros házi ezredre, ma délután két órakor érkezett Világos felől Aradra. Az ezred hosszú éveken át nem volt teljes egészében Aradon és így hazakeresése önkénytelenül szívélyes, impozáns fogadtatást provokált. Az ut, melyen az ezred a városon keresztül a várba vonult, a szó teljes értelmében zászlódíszben uszott s valóságos emberáradat hőmpolygott különösen a főtéren, hol a kis sátny jobb oldalán nemzeti zászlókba öltözött díszkapu volt felalítva, a királyi Felsége monogramját s magyar cimereket tüntetve elő a homlokzaton el felirattal: Isten h o s o t t! A másik, hasonló díszítésű kapu a Vörösmarty-utca torkolatánál volt felalítva. Eljén a királyi felirattal.

Az első kapu környékére tödült természetesen a legtöbb ember, mert tudva volt, hogy itt lesz az első fogadtatás. Délután egy órakor már ember-ember hátán volt a városháza előtti téren, hol a rendet a diszmagyarba öltözött Nyáry kapitány tartotta fenn, végrehajta Urbányi főkapitány rendeleteit. A tért környező házak ablakai és erkélyei tömve voltak főleg hölgy-közönséggel, az erkélyek szőnyeg díszrel voltak takarva, úgy hogy a város e gyönyörű és nagyvárosias tere páratlanul szép látványt nyújtott.

Az ezred e közben senesöz mellett kettős marsban közeledett Arad felé. Az ünneplésségek már Új Panáton megkezdődtek, hol Muzsaly plébános ur a tisztikart vendégelte meg, miáltal a rendező bizottság három tagja (a nagyüzemiséget kifejtett Zikó János Marx Ernő és Pohl Odón) 5 hordó sört títetett oszpra a legénység részére.

A néptömeg ezalatt óriásivá nőtte ki magát a városházán, úgy hogy két óra tájban már mintegy 4000 ember szorongott a téren. Ekkor jeleztek a városház tornyalól, hogy az ezred beérkezett a városba. Óriási mozgalom támadt erre a közönség közt és csakhamar kilépett Salacz Gyula polgármester a városház kapuján, diszmagyarba öltözve és kísérve a várakozó rendezőbizottsági tagok által. Jelen volt Fábrián László főispán és Ormos Péter alispán ur is, kik mivel a megye hivatalos üdvözlő Szathmáry Gyula főjegyzőre volt bízva, hivatalosan nem folytak be a fogadtatás ünneplésébe.

Pont két órakor haraszt fel az ezred zenekarának indulója és a díszkapu alól kilovagolt Putti Comingio ezredes követve az ezred első zászlóaljától. Hatalmas éljenriadal rázkódtatta meg a levegőt a dais ezredes láttára, ki csakhamar a téren előlért századokat rezvonába vezényelte a fogadó bizottsággal. Midőn minden rendben volt és a zenekar elhalgaltott, az ezredes előlovagolt a bizottság elé, melynek sorából kilépett Salacz Gyula polgármester,

kezében egy habérkoszorúval és a következő párszor szünni nem akaró éljenzésektől félbeszakított beszédet intézte az ezredeshez: Mélyen tisztelt Ezredes Ur!

Arad szabad királyi város közönsége és összes polgársága nevében, a legmelegebben üdvözölöm Méltóságodat és vitéz ezredét, s ezzel kapcsolatban azon biztosítást nyújtom, hogy Arad minden polgárának szívét az a feletti őszinte öröm érzete rezgi át, hogy házi ezredét a szülőföldön üdvözölheti.

Igen ezredes ur! mi lelkünk mélyéből örvendünk, - tárt karokkal fogadjuk s keblünkre szorítjuk önököt s én érzelmeink bár gyenge tolmácsolásúal ezrek-s ezrek nevében szívől hangozatom: Isten hozta Önöket!

Az alig szünni akaró éljenzések után, Putti Comingio ezredes, - bár nem beszél magyarul - magyarul mondá e szöveg a következő szavakat:

Mélyen tisztelt Polgármester Ur!

Kérem fogadja e barátságos, meleg fogadtatásért - ugy az én mint ezredem nevében, - mély és őszinte köszönetem nyilvánítását!

Azútan harsány hangon s németül így folytatta beszédét.

Nem azért sietünk örömmel Aradra, mert tudtuk, hogy ilyen impozáns fogadtatást vár reánk, de mert él bennünk is a hazaszeretet és jóindulat hadkiegészítő kerületünk iránt. Biztosított a polgármester urat, hogy szívünk telve van szeretettel és büszkék vagyunk arra, hogy önök közt lehetünk és biztosított, hogy ez a szimpatia - mely most eltölt minket - állandó marad. A mainap emléke b e v e s ő d i k s z i v e i n k b e és kifejezést nyer ezredünk történetében és s annak egyik legszebb lapját fogja képezni az, melyre lapidáris betűkkel less beírva az aranymondás: "Isten hozott!", mely a diadal-kapuról intett felénk, s mely az önök ajkairól felhangzott. Még egyszer köszönöm, polgármester ur, és e kezesztorítást (lehajlik lováról és melegen megrázza Salacz polgármester jobbát), a magam és ezredem nevében adja át Aradváros közönségének!

A derék ezredes szavai nagy lelkesedést

keltezték és a közönség több helyen lelkesen megéljenzte azokat; a jelenetre pedig midőn a polgármesterrel kezét fogott, frentikus éljenriadal zúgott fel, melynek elhangzta után, Salacz Gyula polgármester fölemelte a kezében tartott habérkoszorút és így szólott az ezredeshez:

Es most, engedje meg az ezredes ur, hogy átnyújtsam Aradváros közönsége nevében e koszorút és kérem, hogy tűzze fel azt az ezred zászlójára!

Az ezredes nyájasan intett a polgármesternek és a következő pillanatban meghajlott az ezred zászlaja és Salacz polgármester szavak kíséretében tette fel a koszorút a zászló ormára.

Legyen ezen zászlóval elválaszthatatlanul összerórvá a harosi szerecsese, a győzelem és a dicsőség!

Ebben a pillanatban felhangzottak a vezényszavak a tisztelgésre, a katonazenekar rászendíté az osztrák néphimnusz és az ott levő néhány ezer ember egetrázó éljenzésbe tört ki. Feledhetlenül szép, felemelő jelenet volt!

Putti Comingio ezredes ezalatt átnyújtotta a polgármesternek gyönyörű díszkötésben az ezrednek azt az új, magyaros indulóját, melyet Hulka ezred karmester a mai bevonulás emlékére "Üdvözlés a szép Aradnak" címen szerzett.

A zenekar már játszta a pompás indulót s Putti Comingio ezredes még egyszer katonaság szalutál kardjával a közönségnek, mire a tábori kürtös és hangtrombitás sivitott bele hosszasan a levegőbe és megindult az ezred be a várba. Egész uton kendőt és kalapot lobogtattak felénk és lelkes éljenriadal kísérte a derék fiukat, kik e fényes meleg fogadtatástól elfelejtették minden fáradsálat.

A várba csak úgy özönlött a közönség és a mikor a díszterre vonult az ezred, már egyarázt ember várta ott a fogadó bizottság tagjait, kik közt ott volt Salacz polgármester, Urbányi főkapitány, Szathmáry Gyula megyei főjegyző, Párecz István tanácsnok, Arkay Kálmán, Várjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Nikollós Péter stb.

A hogy az ezred megosnált a frontot a templommal szemben, Putti Comingio ezredes imára vezényelte a csapatokat, mire a zenekar egy gyönyörű imát játszott el. E megható jelenet után Aradvármegye nevében Szathmáry Gyula főjegyző a következő lenlütelteljes beszédet intézte az ezredhez:

Méltóságos Ezredes ur! Vitéz Házi-Ezredünk!

Örömmel vettük a hírt, mely tudtul adá, hogy a hadcsapatok elhelye ése körül el-

rendelt változtatások folytán a vármegyénkből kiegészített ezred új állomási helyét a vármegye székhelye Arad s illetőleg az aradi vár jelöltett ki.

A természetes kaposok folytán, mely vármegyénket a cs. és kir. 33. számú gyalogezredhez mint azon csapatokhoz fűzi, melyben saját fiaink és testvéreink szolgálunk, - természetesen találhatják, hogy az ezred sors és működése iránt a távolból és állandó érdeklődéssel viseltetünk, s gondolt fordítunk rá, hogy az összetartozandóság szálai soha megne lazuljanak.

S ez nem is lehet e máskép; mert az unjonczok s tartalékosok évről évre ismétlődő felváltása meg-meg újítja a kapcsolatot, mely Önök és mi soraink között létezik, az általános védkötelezettség immár megtestesült eszméje pedig ápolja és fenntartja az összetartozandóság érzeit.

Innen van, hogy örömmel értesültünk jövetelekről s örömmel fogadjuk most körünkben önököt.

Tudjuk ugyan, hogy a katona ott és úgy teljesíti feladatát, ahol és a mint azt kötelessége parancsolja; s tudjuk azt, hogy Önök körünkben is nem házi táshelyeikhez térnek; hanem katonai hivatásuk teljesítésére a helyőrségi szolgálát átvételére vonulnak be, - de hisz Önökben mi éppen úgy becsüljük a katonát, mint szeretjük a testvért s a kettős érzelem, tudniillik az Önök iránti testvéri szeretet s a hadsereg iránti lelkes nagybecsülés érzelmi folytán éppen azt teszi jelentőségteljesség a viszontlátást, hogy polgár és katona, testvérvént ölköznek egymással.

Mint katonákat fogadjuk tehát önököt s testvéri örömmel tesszük ezt; mert ide jöttük kedvező alkalomú szolgál arra, hogy a köztünk és az ezred között fenálló összekötés még bensőbb és közvetlenebb váljék, s hogy másfelől vitás házi ezredünk működésében s ennek folytán saját fiaink és testvéreink katonai szolgálataiban közvetlen örömet találhassanak.

Közvetlen örömet, mondom; mert ezredünk békében és háboruban egyarázt fenyves multtal díszkedhetik s amint egyfelől dícsőséget és babért aratott a harcoszón, úgy békében is mindenkor előkelő helyőrségi államásokon szolgáltak, - kötegelten tehát, hogy katonai kiképzése s hivatászerű kötelességtudása magas színvonalon áll s itteni működése csak örömet és megelégedést kelthet fel.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Szeptember 14.)

A párisi „Figaro” Andrassyról.

A párisi „Figaro” a lap élén hosszú cikket hoz Andrassyról.

A diplomata - írja - egy kiseit olyanok, mint a szinészek. Ha beszélnek kongresszust tartani, mindig gondoskodnak valami híres festőről, a ki őket megörökítse...

A legutolsó, a berlini kongresszusnak, Werner volt a festője. A kongresszus egész története a kép első csoportban van összehozva, a hol Bismarok és az őzkezői, Andrassy és Suvalov grófok vannak, ez utóbbi, a mint kezet fog Bismarokkal.

Hova lett ma az a politika, melyet ez a csoport jelent? Fele megmaradt, a másik fele eltűnt. Andrassy nem miniszter többé, de az osztrák-német szövetség erősebb, mint valaha; Suvalov pár hónappal ezelőtt halt meg, de ki emlékeznék Oroszországban arra a kezesztorításra, melyet Bismarokkal 1878-ban váltott?

Beust gr 1867-ben a koronázási ünnepre Pestre utazott. A banketen, hol a hercegprímás és Haynald éresek között áll, megpillant egy díszruhába öltözött magyar embert, a ki előtte áll, merreven néz rá s öklével fenyegetőzik. Beust nagyon meglepte ez a mimika, s kérdezte a hercegprímást, hogy mit mivel az az ur?

- Ne ijedjen meg - felelta primás - az az ur önt felköszönti s most éppen a hajnali csillaghoz hasonlítja.

Ilyen Magyarország, ilyenek a magyarok. csak hogy az Andrassy-fajtája magyarokban több a mérték és az egyensúly. Nem tudom, hogy a kor és a betegség mennyit változtattak rajta; de 1878. s a

berlini kongresszus idejében igen szép gavallér volt, gondör hajával és osztrágyarab bőrével. Mikor gyalog látták őt rövid, gazdagon színözött felső kabátjában, mindenki felkiáltott: "Valami hujja van! Hol van a lója?"

Nos, ez a főléges magyar, a ki akkor fejet hajtott Ferencz József császár előtt, ifjúsága idejében, 1848-tól 1857-ig 25 éves korától 34 éves koráig, Magyarországnak egyik legdühösebb forradalmára volt. Szerette és szolgálta Kossuthot.

Magyarország 1849-ben elszakadt a Habsburgháztól. Akkor küldetett Andrassy Konstantinápolyba, mint diplomáciai ügynök.

Oroszország verte le a független Magyarországot.

Itt a „Figaro” elmondja, hogy miéle missziója volt Andrassynek Sztabulban, hogy az nem sikerült s hogy ő - miáltal otthon az osztrákok halálra ítélték - Parísbán, a Madeleine-téren lakott, szerény körülmények közt. Ez a napoleoni államcsíny idejében lehetett.

1857-ben tért vissza hazájába, de 1866-ig csak vegetált. Ekkor bekövetkezett Magyarországára nézve a pszihológikus momentum; a Habsburg-házat nagy csapások érték; a magyarok ezt hasznukra fordították a jogos szabadságukat kérték. Ekkor Beust gr. megalkotta az 1867. iki híres dualisztikus alkotmányt. Deák semmi se akart lenni s így Andrassy lett minden. Negyvennégy éves korában.

Bismarok kezdet óta nagy reményeket fűzött az új magyar miniszterelnökhöz. Bismarok gyűlölte Beustot. Szadova előtt azt, mert Beust vezette a közép-német államok opposzióját Bismarok tervei ellen; Szadova után pedig azért, mert Beust mint osztrák külügyminiszter, legfőbb akadály volt Berlin és Bécs között. Bismarok terve azonban készen volt: meg-

buktatni Beustot és helyébe ültetni Andrassyt.

Négy év alatt végre volt hajtva. S ekkor kezdődött a két államférfi szoros együttműködése, vállalatuk sikere érdekében. Egyik volt a három osztrák szövetsége, a parádés szövetség, mely I. Vilmos császárt neha komikus alternatíva elé állította: ő az orosz udvarhoz vonzódtott, a bécsi pedig nem szerette. Bismarok ellenben Andrassyt szerette, Gorcsakovot pedig utálta. Az 1877-78-iki orosz-török háboru véget vetett a kakofoniának, s megmutatta Oroszországnak, hogy mit ér a német barátság.

A talaj el volt készítve az osztrák-német szövetség számára; a következő évben meg is kötötték.

Bismarok Andrassyval Bécsben négy nap alatt megfogalmazta a híres szövetségi szerződést.

Még egy volt a bökkenő: Ausztria-Magyarország uralkodója, A ndrassy és Bismarok megegyeztek, de mit fog szólni Vilmos császár? A kancelliar hozzá küldte Badenbe a Bécsben felvett jegyzőkönyvet. A küldtő fel volt hatámadva, hogy visszautasítás esetén jelentse be Bismarok lemondását. Egy hét telt bele, míg az öreg császár belenyugodott. S 1879. október 7-én Bécsben a szövetséget Andrassy és Bous harozeg aláírták.

Másnap, okt. 8-án, Andrassy visszalépett s helyét H. ymerle foglalta el. Mi történhetett? Sokan igyekeztek már e titót földeríteni.

Voltak, a kik azt állították, hogy a Taaffe gróf által Andrassy miniszterévének utolsó hónapjaiban inaugurált osztrák belpolitika nem konvenált; a szövetség aláírásának; meglehet. Mások azt a megjegyzést teszik, hogy nem lévén a karrier embere, s kellő pillanatban belekapott a politikába, s mikor feladatát teljesítette, ott hagyta. Az olvasó választhat a két verzió kö-

zül. En pedig konstátálom, hogy Andrassy tíz év óta visszavonulván a politikától, csak akkor jelenik ott meg újra, mikor a nagy szövetséget kell védelmezni. Egészsége különben tönkre van tette.

Andrassyauk, mint államférfinak, semmi joga sincs a francia rokonszenvezhez. Szerepét bátran, sőt zújjal játszotta; de a szerephez szó fér. A mit nem lehet eltágnadni, ez az a presztizs, melyet Bismarok gyato-rol a megtért forradalmárok felett; az 1848-iki veteránok alapját képezték az ő szent zászlóaljának. Látnék hova vitte Andrassyt: hova nem fogja még vinni Cripit!

Haynau.

Reiner Bertalan több jellemző dolgot mond el a „N. Freie Presse” tárczában Haynauról, a közeli mult történelem e gyásos emléktől alakjáról. Haynau bukása után tudvalegő Szatmármegyében birtokot vásárolt. Arra a kérdésre, hogy juthatott eszébe Magyarországon földesurakodni, azt válaszolta valóságos „Galgenhumor”-al: „Sehol mást nem volna biztonságom.” Füstal korában Temesvárot volt helyőrség mint hadosztályparancsnok, a hol sokat forgódotott a polgárok között s gyakran megjelut Várkonyi aispán házána is, hogy játékeszenvedélyt kielégíthette. Nagyon szerette s szárnyas vadakra vadászni, és Klapka Józseffel, a forradalom híres tábornokának apjával, ki akkor Temesvár polgármestere volt, gyakran együtt járta be a vidék mocsarait. Átja Temesvárt legjobb barátai közé tartozott - mondá Klapka tábornoknak, miönn e kénytelen volt Komáromot átadni. Haynau kegyetlenkedéseit nagyban elősegítette szárnysegéde, a magyarországi születésű báró Susan, kinek felesége Bossányi leány és sógora Máriaassy ezredes volt. Később megvesz az ezredesével elburkolta gonosz indulatait. Haynau később Bathányi Lajos sorának oko ojaul is Susan váltotta.

Ismeretes dolog, hogy Haynau még a szép nemmel szemben sem használt külön modort, mint másokkal, s ha nőekkel érint-

kezett, akkor is csak az a hirtelen haragu, karomköd profesz volt, mint mások. A női bájak azonban őt lelebiliosították s még akkor is, a mikor loherai országsgazsere gyilkoltak, tudott magának időt szakítani arra, hogy a szerelem édeséget élvezze. Kegyetlen sóvár szívét ebben az időben az Újéppeltek egyik szép rabnője hozta erős igazalomba s a kegyetlen ember megbajolt a szerelem hatalma előtt. A szép asszony a magyar seregnek nagy szállítókat közvetített s ezért fogatta el; csakatta az Újéppelre Haynau. A második emeleti kis ozella gyakrau látá a városzó tábornokot. A szép asszony észrevette, milyen hatalmas pártfogója akadt s benyújtotta az osztrák kormányal kártérítési kérvényét. Haynau elismerte a dupla krtával írott követeléseket és kiegyenlítette a számlát, melyet a magyarok nem fizettek ki. Ez a számla még talán most is megvan a szomorú napok aktái között.

Haynau bukásának első híre a tartózkodó Radetsky ajkairól lebbent el. Haynau ugyanis a kecskeméti zsidóágra is óriási hadsereget vezetett ki. A megromlott közeg előjáról ekkor telkeresték Bécsben Radetskyt, kisokkig állomásozott egykor Kecskeméten és közbenjárását kérték ki. Ekkor ejtette ki önkénytelenül az őz tábornok azt a szót: „Legyenek türelmesek egy kissé a „hóbertos fejt” pár nap mulva elvész állását s önök megszabadulnak a nyomástól teheről. A küldöttség tagjai örvendöz szívrrel siettek lakásukra, de alig érték hasa négy katona érkezett értük és elvitték őket a salzgriseri kasszáryba. Radetsky ugyanis attól tartott, hogy az általa önkénytelenül elárult alamtitok idő előtt köztudomásra jut és jó ellátás mellett a küldöttség tagjait nyolcz napig internálva tartotta.

Ekkor már szűltiben agdosták egymásnak az emberek Bécsben és Budapenten, hogy a rémkeresztnek nem sokára vége lesz. Akadt egy ember, a ki ezt e hírt magának Haynauanak is megmondta s ez az ember ez erdélyi Zako Elek vlt. Ezt az embert 1849 augusztus havában Baoh miniszter rendelte föl Bécsbe hogy ott alkalmazzza. Dáko Pesten utazván keresztül, arra gondolt hogy tisztelegni fog Haynauat. Szandékát tett követte. Haynau a jelontkozót roszkedvően, durván fogadta. Mit akar? ordított rá, „Kegyelme ur nincs semmi

BUDAPESTI TŐZSDE.

Szeptember 13-án.

	Pénz	Arany		Pénz	Arany		Pénz	Arany
M. kir. arany adóment. 48	99 50	99 80	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közti vaspálya	430	432
M. v. papírjárdék adóment. 58	—	—	Osztrák hitelintézet	908 90	304 10	Pesti közti vasp. élvézet-jegyek	110	215
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fe.) 58	94 55	94 85	Osztr.-magyar bank	880	885	Budapesti III. ker. takarékp.	168	110
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	—	—	I. magyar iparbank	153	155 60	Országos központi	452	457
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.)	—	—	Pesti magy. keresk. bank	712	715	Pesti hazai első	7325	7525
adóment. 58	—	—	Bécsi bizt. társulat	168	17	Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.)	—	—	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	215	—	Magyar ált. takarékp. részvény.	88	89
adóment. 58	—	—	Első magy. általános bizt. társ.	3140	3150	Alagút	145	147
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment.	99 75	100 25	Fonctere pesti bizt. társ.	66 50	67	Általános waggon kölcs. társaság	69	72
adóment. 58	—	—	Magyar-francia bizt. társ.	—	180	„Franklin”-társulat	198	200
M. kir. nyeremény-kölcson 100 frt	112 25	113	Pannonia vissz. társ.	945	955	Ganz és társ. vasúti, és gépgyár	826	830
50 frt drbja	137 50	138 50	Concordia malom	528	531	Geschwindt-féle szeszgyár	830	332
Tiszai s szegedi kölcson 48	137	138	Első budapesti malom	1045	1050	Gyapjuni, és biz. I. magyar	246	260
M. k. földm. kötvények 58	104 75	105 25	Erzsébet malom	242	244	Keresk. építtele	675	—
adóment. 58	—	—	Hengermalom	535	600	Könyvnyomda „Athenaeum”	444	448
M. k. földm. kötvények 1867. zárad.	104 75	105 25	Lutza malom	252	255	„Pesti”	1070	1100
M. k. földm. kötvények 161. zárad.	104 75	105 25	Molnárók és stülök malom	353	350	Köszönt és téglagy. (Drásche)	221	222
M. k. földm. kötvények horvátors.	—	—	Pannonia malom	765	760	Nemzetközi waggon-kölcson-részvény-társaság	59	60
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104 75	105 52	Viktoria malom	130	132	Pesti épít-társaság	—	—
(100 fra 58)	98 50	99	„Adria” m. tengeri hajó	—	—	Rimamurányi-salgótarj. vasútvv.	100	101
Szállodásmaradv. kölv. (100 frt) 58	100	101	Álföld-fiumei vasút 58	175 50	176 50	Salgótarjani közönség	171	172
Pest var. kölcson 1870. évből 68	101 50	102	Bátaszéki domh.-zakány vasút	—	—	Schlick-féle vasúti, és gépgyár	152	154
v. 1871. évből 68	107	109	Déli vasút 58	—	—	Schlick-féle vasúti, és gépgy. II. kib	—	—
Budapest főv. 1880. kölcson 68	100	100 25	Eszaki vasút 58	154 50	155 50	Serfőző első magyar	810	820
Budapesti bankjegyes. részvényét.	100	100 50	Erdélyi vasút 58	194 50	195 50	Sérteshizláló	270	274
Magy. ált. hitelbank	281	281 50	Győr-sopron-ebenfurti v	—	—	Sós nti közbánya	—	—
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	—	—	Kassa-oderbergi vasút	142	143	„Cidium”- és csolizsigyár	110	120
Magy. lesz. s pénzváltóbank	99 25	99 50	Magyar galicziai vasút	160 50	161 80	Szálloda-részvénytársaság	104	106
			M. ny. v. (sz.-győr-gráv. v.	157 60	158	Tégla- és mézszegítő ujjaki	149	150
			Osztrák államvasút 58	232 50	233	Turk dohányrészvény	—	—
			Pisa vidéki vasút 58	188	189	Gőztéglagyár közbányai	25	255
			Tisza vidéki vasút 58	246	248	ny.kölcsonkötv. 4. sz	20	105 50
			Osztr. dunagőzhajózási társ.	—	—			

	Pénz	Arany
Záloglevelek.		
M. földhitelint. papírérték 58	100 75	102 50
„ „ „ „ 48	100 75	101 50
„ „ „ „ 48	97 10	97 60
„ arany v. ezüst 58	120	121
„ jelzálogbank 58	103	—
„ „ „ „ 58	103	104
Kisbirt. orsz. földh.-int. 58	101 25	102
Osztr.-magyar bank o. é. 58	101 90	102 50
„ „ „ „ 48	99 60	100 25
„ „ „ „ 48	99 60	100 50
Pesti keresk. bank 68	103	103 50
„ „ „ „ 58	101	101
„ „ „ „ 58	101 25	101
Alhina tak. és hitelint. 68	101	102
Elsőbbségek.		
Budapesti lánchíd 58	103	105
Loyd- és tőzsde-építlet 68	99 50	—
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	11	11 50
Osztrák vörös-kereszt-egylet	19 50	20
Pénznemek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 63	5 68
Cs.-kir. arany (kör)	5 54	5 59
Osztrák magyar 8 frtos arany	9 25	9 47
20 frankos arany	9 48	9
Osztrák és magyar ezüst	—	59
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	58 25	58 50
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	58 30	59 56
Amsterdam 100 hollandi fr.	98 50	98 75
Páris 100 frankért	47 25	47 45
Svájci pénzügy 100 frankért	47 15	47 22
London 10 font sterlingért	119 40	119 90

62—1889 9A III.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar államvasutak igazgatósága az utazó közönség nagyobb kényelmére fővonalain egyes éjjeli vonatknál hálókocsikat és nappal különösen gyors vonatknál étkező kocsikat kívánván közlekedtetni ezen kocsik beszerzését és rendelkezésre állítását nemkülönben az azokban kihasználást magán vállalatra óhajtja ruházni, minek céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A felvételek, melyek mellett a magyar államvasutak igazgatósága a fentemlített kocsiknak vonataiba való beosztást szerződésileg biztosítani kívánja a következők:

1) A hálókocsikat illetőleg:

a) A hálókocsiknak megnevezett fél és egész szakaszokkal kell bírniok, melyekben 18—20 első és második utas kényelmes nyugvóhelyet találhat. A szakaszok mindkét osztályban egyforma berendezéssel látandók el és olyképp osztandók be, hogy az első osztálynak elkülöníthető legyenek és ezekben az utasoknak egymásfelelő alvási kikérültessek.

b) A hálókocsik Pintsch-féle gázvilágítással és olyan fűtési berendezéssel legyenek ellátva, mely rendszerint, mind a mozdonytól ellátandó gőzfűtés működik, rendkívüli esetekben azonban, mint melegítési berendezés is legyen használható. A kocsiknak egyik forgóállványa kézi és Westinghouse fékkel, a másik forgó állvány Haroy-féle fékkel legyen ellátva. Azonkívül a kocsiknak a magyar államvasutak által később megállapítandó vészjelzővel 2 drb két tengelyű forgó állvánnyal (Truckgestell) lehetőleg nagy és leereszthetőnek szerkesztett ablakokkal, redőnyökkel laternával magashított tető által elérhető jó szellőztetéssel, két clossettel, az egyik nők, a másik urak számára, mindegyik closset egyesítve egy-egy toalettal és egy a kisérő részére szolgáló fülkével, (melyben egy melegítő készülék állandó felkell bírniok. A gázlámpák égési tartama 10 órára legyen megállapítva.

c) A nyugvóhelyek részére szükséges teljes ágyberendezés kiállítása nemkülönben annak fenntartása és tisztítása illetve mosatása a vállalat feladata.

d) A kiállítandó hálókocsik száma egyelőre 19-ten állapítatik meg, de köteles a vállalat a magyar államvasutak felszólítása esetén, a hálókocsik számát a kívánt számban szaporítani és pedig olyképp, hogy a kívánt kocsik legkésőbb a vett felszólítás napjától számított hat hó alatt forgalomba helyezhető legyenek.

e) Minden egyes forgalomba helyezett hálókocsiknál tehát a tartalék kocsik kivételével a vállalat részéről egy kisérő alkalmazandó, kinek feladata az utasok megfelelő elhelyezése és ki szolgálása.

f) A vállalat részéről ajánlatban világosan kiteendő, hogy a hálókocsik használatáért az utasoktól minő díjakat kíván beszédni és pedig elkülönítve az I. és II. osztály részére és elkülönítve a nappali és éjjeli használatáért.

2) Az étkező kocsik részére:

a) Az étkező kocsiknak összesen mintegy 30 személy kényelmes elhelyezésére szolgáló és egy toalettal ellátott fal által kisebb és egy nagyobb részére osztott étkező teremmel és a megfelelő konyhával, gázvilágítás és a hálókocsiknak megfelelő fűtési berendezéssel, egy forgó állványon kézi és Westinghouse, a másik forgó állványon pedig Hardy féle fék felszereléssel a magyar államvasutak által megállapítandó vészjelzővel 2 drb két tengelyű forgó állvánnyal (Truckgestell) lehetőleg nagy ablakokkal, redőnyökkel és laternával magashított tető által elérhető jó szellőzéssel kell bírniok.

b) A kiállítandó étkező kocsik megkívánt száma 9. A vállalat azonban köteles a magyar államvasutak felszólítása esetén az étkező kocsik számát szaporítani és pedig olyképp, hogy a vett felszólításból legkésőbb 6 hónap alatt a kívánt új kocsik a magyar államvasutak rendelkezésére álljanak.

c) Minden egyes forgalomban lévő étkező kocsik részére — tehát a tartalék-kocsi kivételével — köteles a vállalat a szükséges kiszolgáló és konyha-személyzet kiállításáról gondoskodni, ép úgy mint feladata leendő a vállalatnak az étkező-kocsiknak teljes belső berendezéséről ide érte a szükséges edényeket, poharakat, konyhaszükségeket stb. is gondoskodni.

d) A kiszolgáltató étkek és italok árjegyzéke az étkező kocsiban kifüggesztendő, megjegyezvén, hogy az árak, illetve a kifüggesztendő árjegyzék a magyar államvasutak igazgatóságától előzetesen jóváhagyandók.

3. Mindkét nemű kocsik részére:

a) Ugy háló, mint az étkező kocsik kell, hogy a német vasutegyletben érvényes műszaki egyezmény határozatainak megfelelően, minnek megitélhése céljából az ajánlattevők által részletes vázlatrajzok és a kocsik szerkezetére, valamint a fontosabb alkatrészekre p. o. kerékpárok stb. felhasználni szándékolt anyagokra vonatkozó körülményes leírások csatolandók az ajánlatokhoz megjegyezvén, hogy a kocsik azon a katrész inek, a melyek gyors kopásnak vagy gyakori javításnak vannak alávetve, mint p. o. a kerékpároknak, a rugók-szülék részleteinek, ütőköznél stbuek, valamint a jelzőkészülékek felvételére szolgáló alkatrészeknek a magyar államvasutak szabványainak kell megfelelni. A kocsik sulya 31 tonnán túl ne menjen.

A kocsik gyártása előtt egy részletes tervrajzok, mint a gyártásra vonatkozó szerződéssek a magyar államvasutak igazgatóságának bemutatandók, mely igazgatóság a kocsik gyártásának ellenőrzését magának szintén fenntartja.

c) A szerződés 15 évre volna kiteendő olyképp, hogy a szerződés az első öt évben fél nem mondható. Ezen idő leteltével jogában áll a magyar államvasutaknak egy évi felmondás mellett a vállalat kocsijait a beszerzési értékben megváltani.

d) Az ajánlatokban világosan kiemelendő az is, hogy az ajánlattevő a szerződés megkötésétől számított, mely idő alatt fogja a háló, illetve étkező kocsikat a magyar államvasutaknak forgalomba helyezés céljából rendelkezésre bocsátani.

e) Az ajánlattevők kötelesek ajánlatuk benyújtása alkalmával 50,000 forintot készpénzben vagy állami pénztárak által elfogadható értékpapirokban (ezeket a napi árfolyam 90 százaléka) számított) bantpénz gyanánt befizetni. Azon ajánlattevőknek, a kiknek ajánlatuk nem fogadtatik a bantpénz azonnal visszafizetetik, míg azon pályázóknak, kiknek ajánlatuk elfogadtatik a bantpénz csak

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.

akkor fog visszafizettni, ha a kötendő szerződésben megállapított határidő alatt a szóban forgó kocsikat, a magyar államvasutaknak rendelkezésre bocsátandja. A bantpénznek megtörtént befizetése az ajánlat benyújtása alkalmával a magyar államvasutaknak főpénztára által kiállított betét-jegygyel igazolandó

f) Az ajánlatok úgy a hálókocsik mint az étkező kocsik együttes rendelkezésre bocsátására mint csakis háló kocsik vagy kizárólag étkező kocsik kiállítására vonatkozhatnak.

g) A kiállítandó kocsik világítását, fűtését és külső tisztítását a magyar államvasutak járó költségekre fogják elvállalni.

h) A futójavításokat a magyar államvasutak saját közgeivel fogják a kocsi tulajdonos terhére végezni; nagyobb javítások azonban csakis a kocsi tulajdonos előzetes megrendelése alapján a magyar államvasutak műhelyeiben fognak eszközöltetni.

Mindkét esetben a bér- és anyagköltségek megállapításánál ugyanazon egységárak fognak alapul vétetni, mint a magyar államvasutak saját járműveinél.

Onköltség címén a bérköltségeknek 50 százalék fog felszámítani.

i) A magyar államvasutak igazgatósága fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között azt fogadja el a szerződés megkötésének alapjául, melyet saját beátása szerint erre legalkalmasabbnak tart.

j) Az ajánlatok a m. kir. államvasutak igazgatóságának Budapest, Andrássy-ut 75. sz. címzeve legkésőbb f. é. szeptember hó 25-ig nyujtandók be.

Budapest, 1889. augusztus 26.

Az igazgatóság.

MEGHÍVÓ.

Ménes-hegyközség t. szőlőbirtokosai 1889. évi szeptember hó 29-án délelőtt 8 órakor Ménesen a község háza tanácstermében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

- Az 1886, 1887, 1888. évi hegyközségi számadások megvizsgálása.
- Az 1888, 1889, 1890. évi költségelőirányzatok megállapítása.
- Általános tisztújítás, nevezetesen hegykapitány, hegyjegyző és pénztárnok, hegyfelügyelő és az igazgató választmányának az 1890—1892. évi időszakra, az 1890 január 1-től kezdődő működéssel — megválasztása.

Ménes, 1889. szeptember 8.

A választmány megbízásából
Buzurka Ferenc
hegyjegyző.

62655. sz. Magy. kir. államvasutak

Felhívás

a m. kir. államvasutak személy-pályaudvarval létesítendő társaskocsi közlekedés tárgyában.

A m. kir. államvasutak szándékában lévén a főváros különböző pontjai és budapesti személy-pályaudvarán érkező és onnét induló vonatok közt rendszer társaskocsi-összekötést létesíteni, ezenfelül felhívja a kocsik, lovak és kocsisok kiállítására vállalkozni szándékozót, hogy az egy részleteinek megbeszélése végett f. évi szeptember hó 3-ától bezárólag 10-éig terjedő időben bármely napon délelőtt 11 és 12 óra közt az igazgatóság kereskedelmi főosztályának helyiségében (Andrássy-ut 75. sz. 2-ik emel.) személyesen megjelenni sziveskedjenek.

Budapest 1889. szeptember 2-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivekre, arany- és ezüst pénzneműkre bármily összegig olcsón ad

LÖRY J.

banküzlete

BUDAPEST, IV., hatvani-utca 17.

331—1—10

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi III adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezen del hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi III adórészletet most már a késelelmi kamatok esetleg intési díjjal együttá nemkülönben netalan régiebb hadmentességi-díj esadótartozásait azonnal fizessék be; merta ellenkező esetben a régiebb díj- és adót rtozások azonnal, a f. évi III. adórészlet pedig Augusztus hóban a késelelmi kamaital együtt végrehajtás útján a a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a III adórészletre nézve Augusztus hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejetetni, s a menyenyiben ennek daczára az adó-hadmentességi-díj hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számított 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fogdak adatni.

Aradon, 1889. Augusztus hó 15.

A városi tanács.